

Ulaşım: İnsan veya eşyanın bir yerden başka bir yere taşınmasıdır.

Günümüzde ulaşım: Teknolojinin gelişmesine bağlı olarak bilginin, paranın ve hizmetlerin çeşitli ulaşım araçlarıyla taşınmasını ifade eder.

- Ekonomik faaliyetlerin gelişmesinde ulaşımın katkısı oldukça fazladır.
- Ülkeler arasındaki her türlü iletişim ve etkileşimin artmasında ve ürünlerin taşınmasında ulaşımın rolü büyüktür.
- Ulaşım, her bölgede farklı şekilde gelişmiştir.
- Bu durumun nedeni bölgelerdeki doğal ve beşerî unsurların aynı olmamasıdır.
- Ulaşım ağlarının sıklığı ve kalitesi ülkelerin gelişmişlik düzeyini gösterir.
- Gelişmiş ülkelerde ulaşım ağı sık, ulaşım sistemleri çeşitli, hızlı ve konforludur.
- Az gelişmiş ülkelerde ulaşım imkânları ve ulaşım teknolojisi yeteri kadar gelişmemiştir.

ULAŞIM ÇEŞİTLERİ

1. Kara Yolları

- Kullanılan en eski ulaşım ağıdır.
- Devletlerin kurulması ve üretimin artmasına bağlı olarak ilki Roma'da olmak üzere ticaret yolları ortaya çıkmıştır.
- Modern kara yolları, 19. yüzyılda İngiltere'de yapılmış ve sonra tüm dünyaya yayılmıştır.
- Kara yolları ilk olarak deniz yollarının gelişmesiyle, sonrasında Sanayi Devriminin yaşanmasıyla beraber önemini kaybetmeye başlamıştır.
- 19. yüzyılın sonlarına doğru motorlu araçların icadı ve yol yapım tekniklerinin gelişmesiyle kara yolları tekrar önem kazanmıştır.

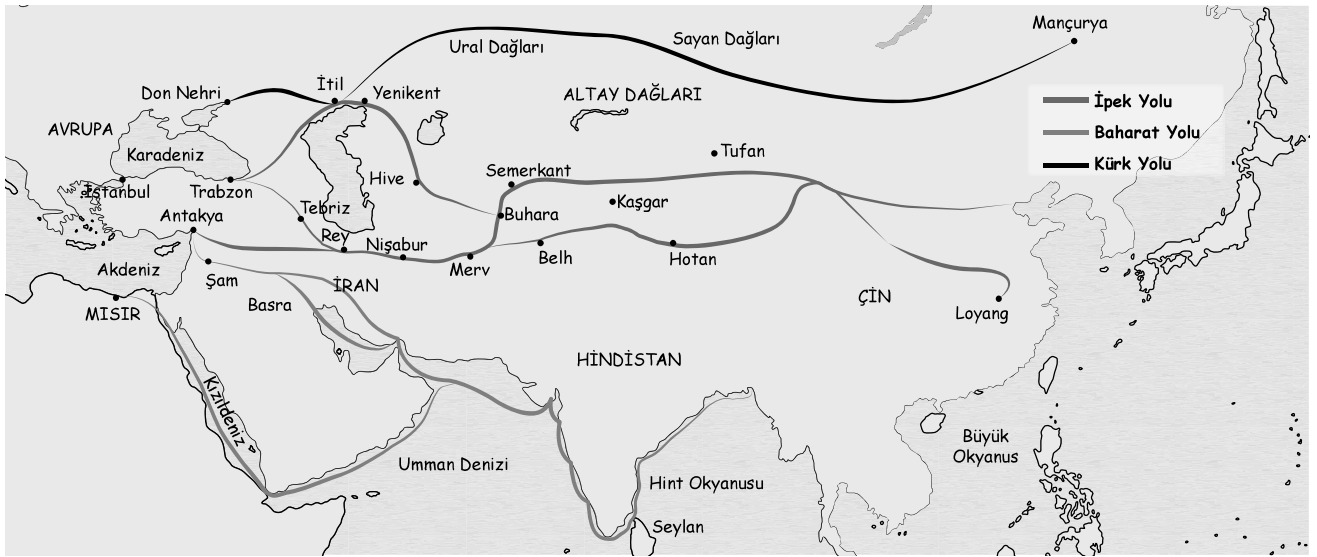
İlk Kara Yolları

- **Çay yolu:** Çin-Rusya arasında
- **İpek Yolu:** Çin-Avrupa arasında
- **Baharat Yolu:** Hindistan-Avrupa arasında
- **Kral Yolu:** Efes-Sus arasında

Dikkat Et!

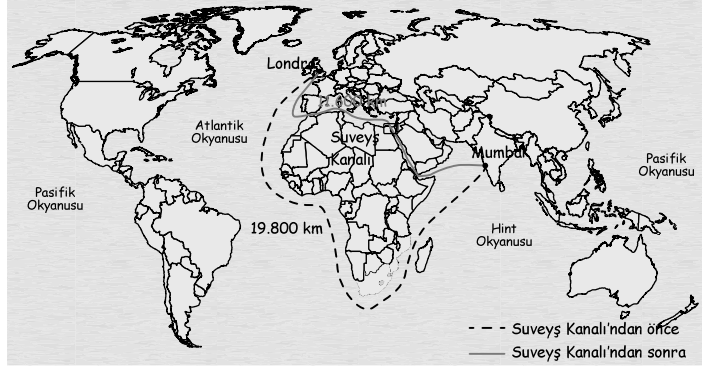
- Kara yolu ağının en uzun olduğu ülke ABD'dir.
- Kara yolu ağının en sık olduğu yerler ise Batı Avrupa ve Japonya'dır.

Ülkeler	Kara Yolu Uzunluğu
ABD	6.586.610
Hindistan	4.689.842
Çin	4.106.387
Brezilya	1.580.964
Rusya	1.283.387
Japonya	1.210.251
Kanada	1.042.300
Fransa	1.028.446
Afganistan	42.150

2. Deniz Yolları

- ▶ Uluslararası ticarete en fazla kullanılan ulaşım yoludur.
- ▶ Geçmişte Yunanlılar, Venedikliler, Portekiz ve İspanyollar denizcilikte ilerlemiştir.
- ▶ Pusulanın keşfi, haritacılık alanında yaşanan gelişmeler; kıyılarda yapılan denizciliği açık denizlere açmış ve coğrafi keşiflere zemin hazırlamıştır.
- ▶ Buharlı gemilerin icadıyla deniz ulaşımı gelişmiştir.
- ▶ Günümüzde büyük gemilerin kullanılması deniz taşımacılığını en ucuz ulaşım yolu hâline getirmiştir.

Günümüzde uluslararası ticarete daha çok deniz yolu kullanılmaktadır.

Bunun başlıca nedenleri:

- Az miktarda yakıtla, çok yükün uzak mesafelere taşınabilmesi
- Yol yapımı ve bakımı için harcama yapılmaması
- Yol güzergâhında değişiklik yapılabilmesi

En önemli deniz yolu hatları

- Kuzey Atlantik Yolu
- Batı Avrupa, Akdeniz ve Hint Okyanusu Yolu
- Ümit Burnu Yolu
- Atlantik, Güney Amerika ve Doğu Kıyısı Yolu
- Pasifik, Güney Amerika ve Avrupa Yolu
- Pasifik Aşırı Yolu

COĞRAFYANIN KODLARI

Dünya'daki Önemli Boğaz ve Kanallar

1 - Bering Boğazı

2 - Panama Kanalı

3 - Macellan Boğazı

4 - Cebelitarık Boğazı

5 - Dover Boğazı

6 - Kiel Kanalı

7 - Messina Boğazı

8 - Korint Kanalı

9 - Süveyş Kanalı

10 - Kerç Boğazı

11 - Hürmüz Boğazı

12 - Babülmendep Boğazı

13 - Mozambik Boğazı

14 - Malakka Boğazı

15 - Torres Boğazı

16 - Cook Boğazı

3. Demir Yolları

- Demir yolları ilk defa Sanayi Devrimi'yle beraber İngiltere'de ortaya çıkmıştır.
- Kara yollarından daha ucuzdur. Bu nedenle deniz yoluyla taşınan ürünlerin karada demir yoluyla taşınması daha uygundur.
- Otomobillerin gelişmesi, demir yollarının öneminin azalmasına neden olmuştur.
- Yolcu taşımacılığında son yıllarda daha çok şehir hatlarında ve hızlı tren olarak kullanılmaktadır.
- Gelişmiş ülkelerde demir yolu ağı yoğundur. En yoğun yer Kuzey Amerika'dır.
- Yeryüzünde demir yolu ulaşımının en çok geliştiği yerler Japonya, ABD, Rusya, Çin, Hindistan, Kanada ve Avrupa ülkeleridir.
- Yol uzunluğu ile yük ve yolcu taşımacılığı bakımından ABD, Rusya, Çin ve Hindistan ilk sırada yer almaktadır.

Ülkeler	Demir Yolu Uzunluğu (km)
ABD	228.218
Rusya	85.266
Çin	66.989
Hindistan	65.808
Kanada	52.131
Almanya	33.426
Fransa	30.013
Brezilya	29.817
Meksika	26.704

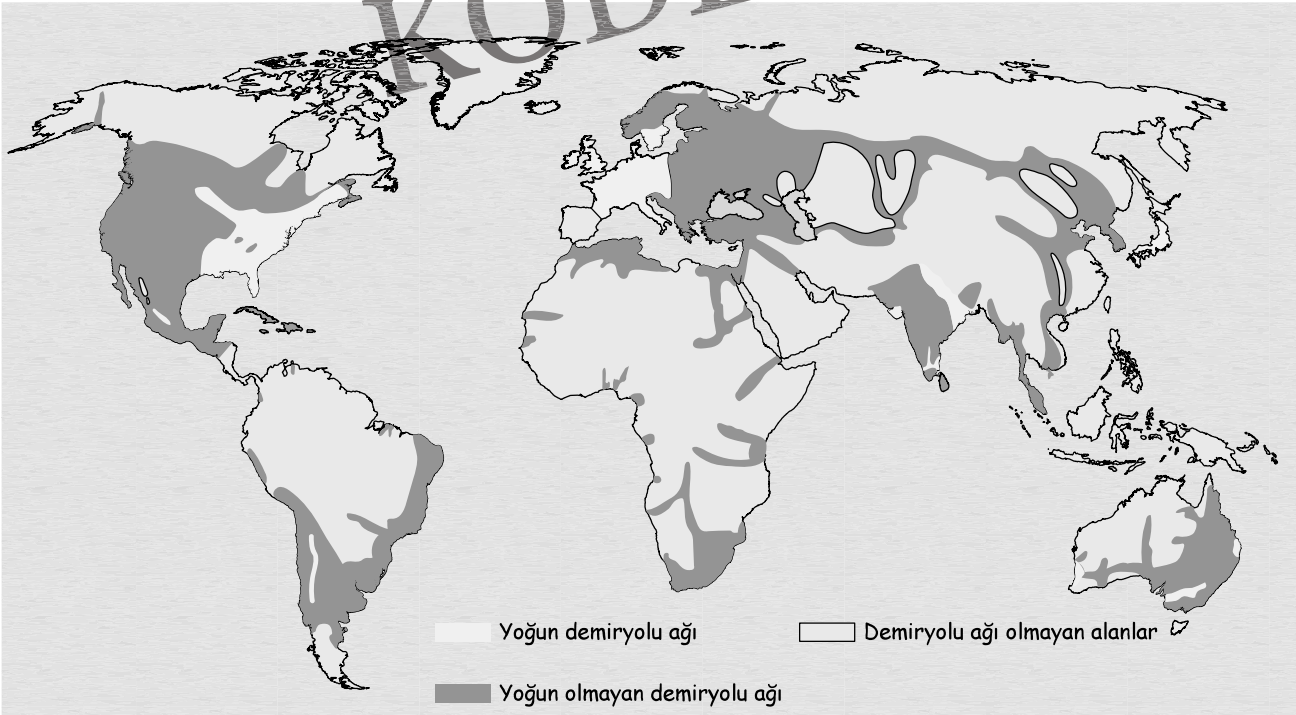
Kıtaşırı hatlar: Kıtaların bir kıyısından diğer kıyasına ulaşan uzun mesafeli demir yollarıdır.

Moskova'yı Büyük Okyanus'a bağlayan Transsibirya (Rusya) hattı

Montreal'i ülkenin batısındaki Vancouver'a bağlayan Pasifik (Kanada) hattı

4. Hava Yolları

- ▶ İlk defa Fransa'da ticari amaçlı yapılan seferler şeklinde ortaya çıkmıştır.
- ▶ Günümüzde daha çok yolcu taşımacılığında kullanılmaktadır.
- ▶ En pahalı ve en hızlı ulaşım yoludur.
- ▶ Sanayi ve nüfusun yoğun olduğu alanlarda hava yolu ulaşımı da yoğundur.
- ▶ Kaza oranları düşüktür.
- ▶ Yük taşımacılığı için üretilmiş olan kargo uçaklarıyla ilaç, elektronik eşyalar ve çabuk bozulan besin maddeleri taşınmaktadır.
- ▶ ABD, Japonya, Singapur, Güney Kore ve Avrupa ülkeleri elektronik eşya taşımacılığında hava yolunu en çok kullanan ülkelerdir.
- ▶ Hava yolu taşımacılığının en fazla yapıldığı ülke ABD'dir. Avrupa ile Amerika arasında hava yolu taşımacılığı yoğundur.
- ▶ Avrupa'daki ülkelerin kapladığı alanın küçük olmasından dolayı ülke içinde hava ulaşımı az kullanılmaktadır.

Ülkeler	Yolcu Sayısı (2016-milyon)
ABD	822,9
Çin	487,9
Birleşik Krallık	145,1
İrlanda	125,6
Almanya	124,7
Hindistan	119,5
Japonya	117,7
Türkiye	100,3
Endonezya	96,5
BAE	92,1
Diğer	1463,8
Dünya Toplamı	3696,1

5. Boru Hatları Ulaşımı

- ▶ Günümüzde sanayinin gelişmesi ve ham madde taşımacılığının yoğunlaşmasına bağlı olarak boru hatlarıyla taşımacılık önem kazanmıştır.
 - ▶ Boru hatlarıyla petrol, doğal gaz ve çeşitli katı maddeler de taşınmaktadır.
 - ▶ Yük taşıma amacıyla ilk defa ABD'de kullanılmıştır.
 - ▶ Boru hatları ağıının en fazla olduğu ülke ABD'dir.
- ▶ Uçak sanayisinin gelişmesi
 - ▶ Hava yollarındaki faaliyetleri düzenleyen uluslararası anlaşmalar
 - ▶ Havaalanı yapımında kaydedilen ilerlemeler

